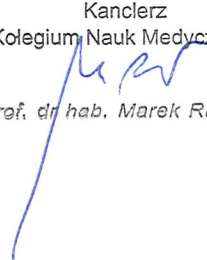

Lublin, 01.12.2023 r.

Prof. zw. dr hab. n. med. dr h.c. Mansur Rahnama
Katedra i Zakład Chirurgii Stomatologicznej
Uniwersytet Medyczny w Lublinie
ul. Doktora Witolda Chodźki 6
20-093 Lublin

Kancelarz
Kolegium Nauk Medycznych

Prof. dr hab. Marek Ruchala

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

lek. stom. Anny Krahel

Tytuł : „Biomarkery śliny odpowiedzi immunologicznej i stresowej u dzieci”.

Promotorzy:

dr hab. n. med. Elżbieta Paszyńska, prof. UMP,
prof. dr hab. n. med. Monika Dmitrzak-Węglarz

Struktura rozprawy

Przedmiotem pracy doktorskiej jest cykl czterech (4) oryginalnych prac opublikowanych w recenzowanych i punktowanych czasopismach naukowych. Wszystkie prace są powiązane tematycznie. Łączny wskaźnik IF publikacji stanowiących dysertację doktorską wynosi 14,31 a ilość punktów MEiN jest równa 420. W trzech pracach cyklu Doktorantka jest pierwszym autorem, w jednej drugim. Do dysertacji doktorskiej zostały dołączone oświadczenia współautorów określające wkład w powstawanie publikacji. Przedmiotowy cykl powstał jako jeden z efektów realizacji projektu badawczego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (Nr. 2016/21/B/NZ5/00492) i uzyskał pozytywną opinię Komisji Bioetycznej.

Treść rozdziałów i ich ocena merytoryczna

W przedstawionej mi do oceny pracy doktorskiej, Doktorantka skupiła się na kilku aspektach wykorzystania śliny jako cennego, pod względem diagnostycznym, materiału biologicznego. Wskazała na możliwość zastosowania wybranych składników śliny jako biomarkerów odpowiedzi immunologicznej oraz stresowej u dzieci zdrowych oraz z Zespołem ADHD. Doktorantka szczegółowo przedstawiła obszar badawczy dotyczący zagadnienia śliny jako

Lublin, 01.12.2023 r.

materiału diagnostycznego. Wykazała niewyczerpane w przedmiotowej literaturze pola wymagające dalszych badań. Temat oraz dobór grupy badanej przez Doktorantkę uważam za w pełni uzasadniony, nacechowany nowatorskimi elementami.

Zastosowana narracja jest dobra, treść wyrażona poprawnie pod względem językowym z zachowaniem sformułowań naukowych. Zawarte informacje i sposób prowadzenia narracji wykazują związek z tematem pracy. Układ i struktury podziału są zgodne z wytycznymi dla oryginalnych prac naukowych. Doktorantka merytorycznie uzasadnia wybór tematu, w kontekście epidemiologicznym, klinicznym i poznawczym w obszarze nauk podstawowych. Autorka umiejętnie przedstawia przyjęte hipotezy, które w bardzo logiczny sposób prowadzą do sformułowania celu głównego oraz celów szczegółowych badań.

W metodologii projektu zwraca uwagę recenzenta właściwy protokół badania wg wymogów WHO, adekwatny dobór badanej grupy oraz wykorzystanie odpowiednich narzędzi/ kryteriów w określeniu Zespołu ADHD. Rekrutacja uczestników badania była przeprowadzona wg ściśle określonych kryteriów włączenia. Z projektu wykluczane były osoby z zaburzeniami centralnego układu nerwowego, poważnymi chorobami somatycznymi, stałą farmakoterapią, paleniem tytoniu, brakiem współpracy oraz brakiem zgody.

Dla celów badania przeprowadzono: porównanie metod pobierania śliny, oznaczenia stężeń biomarkerów odpowiedzi immunologicznej i stresowej u dzieci (OPI, wolny kortyzol, sAA, sIgA,M,G), korelacji wybranych biomarkerów w kontekście wieku, płci oraz doświadczeń stresowych , oceny wpływu ADHD na rozwój oraz przebieg próchnicy zębów. Protokół obejmował także pomiary antropometryczne, ocenę rozwoju dziecka, wykorzystanie kwestionariusza do wykluczenia zaburzeń u dzieci z grupy kontrolnej oraz Przesiewowy Inwentarz Zdarzeń Traumatycznych do oceny stresu. Analizy biochemiczne przeprowadzono za pomocą testów immunoenzymatycznych ELISA.

Wyniki prezentowane w pracy są szczegółowe i precyzyjnie opracowane. Autorka poprawnie je interpretuje, demonstrując głębokie zrozumienie ich znaczenia w kontekście szerszych badań nad biomarkerami śliny.

Z punktu widzenia naukowego oraz klinicznego otrzymane wyniki z jednej strony potwierdzają stawiane przez Doktorantkę hipotezy, z drugiej wskazują implikacje kliniczne związane z monitorowaniem osi stresu u dzieci oraz aktywności współczulnego układu nerwowego.

Doktorantka wykazuje także wysoki stopień zrozumienia i integracji istniejącej literatury naukowej w przedmiotowym obszarze badawczym oraz umiejętnie i krytycznie konfrontuje uzyskane wyniki z dotychczas publikowanymi (rozdział Dyskusja). Literatura została

Lublin, 01.12.2023 r.

dobrana poprawnie, w głównej mierze zagraniczna z zachowaniem jakościowo wysokich wartości bibliometrycznych.

W oparciu o uzyskane wyniki Doktorantka precyzuje wnioski, w pełni uzasadnione, trafne i spójne. Konkluzje te wnoszą istotny wkład w zakresie diagnostyki i leczenia dzieci z rozpoznaniem Zespołem ADHD, co z uwagi na częstość występowania jest szczególnie cenne. Estetyka opracowania, jego czytelność, poprawność językowa i sposób prezentacji są na wysokim poziomie, co ułatwia zrozumienie treści oraz z pewnością jest wartością dodaną pracy doktorskiej.

Podsumowanie

Podsumowując, praca doktorska lek. stom. Anny Krahel jest bardzo istotnym wkładem w nauki medyczne, szczególnie w zakresie zrozumienia roli śliny jako biomarkera w odpowiedzi na stres i reakcje immunologiczne u dzieci. Autorka wykazała się nie tylko głębokim zrozumieniem tematu, ale także umiejętnością przeprowadzenia badań i interpretacji wyników wskazując na konieczność ich kontynuacji.

W kontekście powyższej analizy i oceny, stwierdzam, że rozprawa doktorska lek. stom. Anny Krahel w pełni spełnia wymagania stawiane pracy doktorskiej w dziedzinie nauk medycznych.

Wniosek końcowy

Rozprawa doktorska autorstwa lek. stom. Anny Krahel spełnia warunki określone w art. 187 Ustawy z dn. 20 lipca 2018r. (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz.U.z 2020 r. poz.85 z późn.zm.). W związku z powyższym wnoszę do Kapituły Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, o dopuszczenie lek. stom. Anny Krahel do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. dr h.c.

Mansur Rahnama

Signed by /
Podpisano przez:

Mansur Rahnama-
Hezavah

Date / Data: 2023-
12-04 08:11